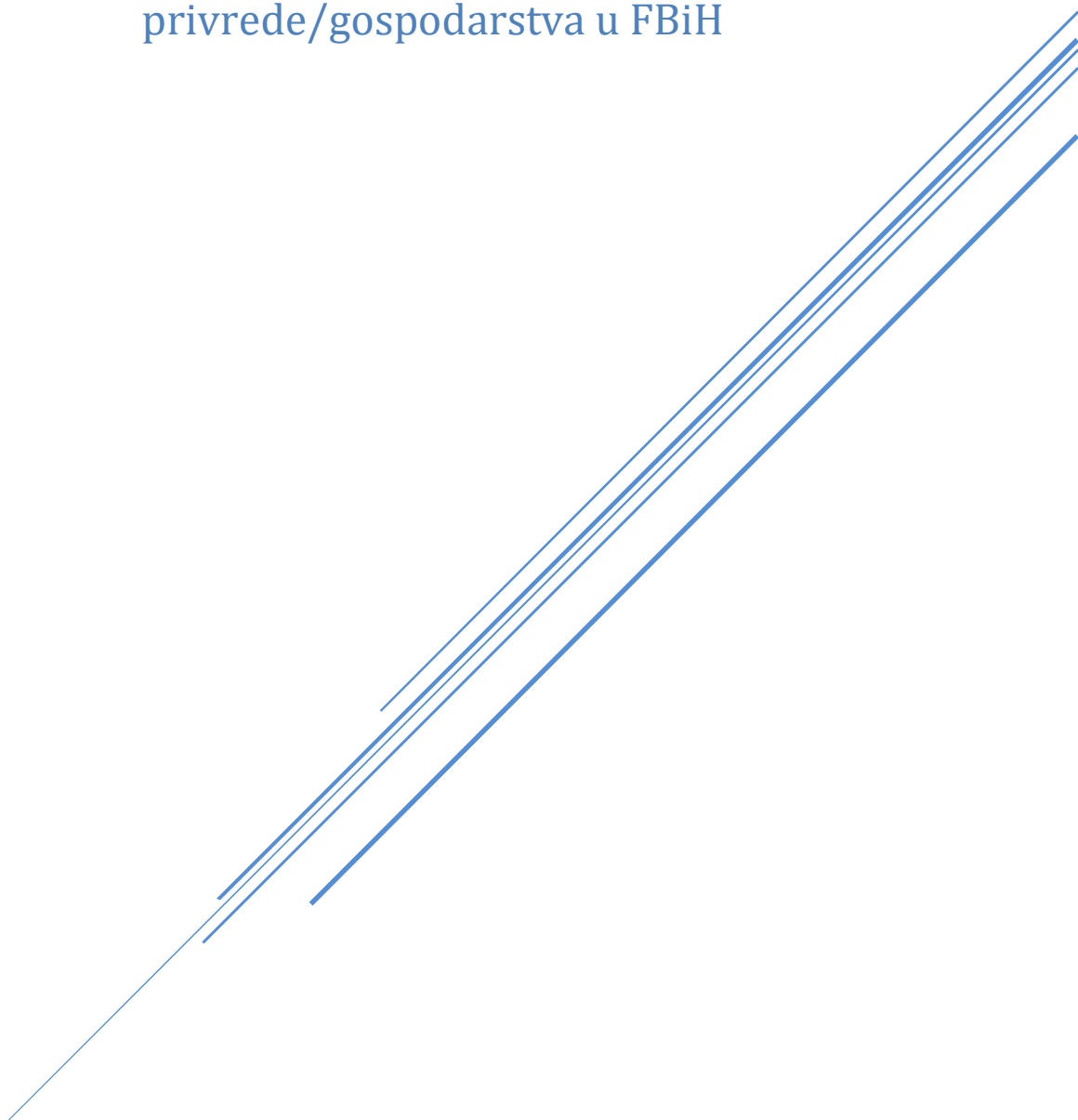

ETIČKI KODEKS I PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

Udruženje/Udruga poslodavaca komunalne
privrede/gospodarstva u FBiH

Sarajevo, 2021.

Na osnovu čl. 31. Statuta Udruženja/Udruga poslodavaca komunalne privrede/gospodarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Upravni odbor je na svojoj 161. sjednici usvojio:

ETIČKI KODEKS I PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

I. UVOD

Član 1.

Ovim Kodeksom i pravilima poslovnog ponašanja utvrđuju se osnovne smjernice etičkog ponašanja zaposlenih u UPKP FBiH, članova organa upravljanja i svih lica koji učestvuju u radu UPKP FBiH, kao i etičko ponašanje u kontaktu sa članicama, poslovnim subjektima u okviru komunalne privrede u FBiH.

Određivanjem etičkih kriterija doprinosi se se transparentnijem i efikasnijem radu i kvalitetnijim vezama sa članicama - poslovnim subjektima u okviru komunalne privrede u FBiH u kojoj djeluje UPKP FBiH.

UPKP FBiH preporučuje poslovnim subjektima da u skladu s vlastitim potrebama, stalno razvijaju vlastita etička načela ili kodekse, kao i da usvajaju i provode načela modernog korporacijskog upravljanja.

Član 2.

Poticanje etičkog ponašanja u UPKP FBiH postiže se definiranjem i publiciranjem pravila ponašanja, vlastitim pozitivnim primjerima, otkrivanjem i rješavanjem potencijalnih etičkih problema u ranoj fazi te sankcioniranjem neetičkoga ponašanja.

Zalaganje članica UPKP FBiH - poslovnih subjekata u okviru komunalne privrede u FBiH za interese komunalnog sektora pri donošenju ili izmjenama zakona i drugih propisa treba biti argumentirano, transparentno i provedeno institucionalnim putevima, čemu UPKP FBiH daje poseban značaj.

II. NAČELA ETIČKOG KODEKSA

Član 3.

Etički kodeks promovira obavezu djelovanja u skladu sa načelima odgovornosti, istinitosti, transparentnosti, zaštite imovine, stručnosti, savjesnog postupanja, povjerljivosti, postupanja u dobroj vjeri uz poštivanje dobrih poslovnih običaja prema poslovnom i društvenom okruženju, a prvenstveno unutar UPKP FBiH, a što postiže primjenom važećih zakona i poštivanjem načela etike u međusobnim odnosima, koje treba graditi na korektnim odnosima, lojalnosti i profesionalnosti.

1. Načelo sukoba interesa

Član 4.

Sukob interesa javlja se kada lični, odnosno profesionalni interes neko lice onemogućava da ispunjava svoje obaveze ili dužnosti ili eventualno svojim djelovanjem može onemogućiti interese i funkcionisanje UPKP FBiH.

Članovi organa upravljanja UPKP FBiH, zaposleni i sva druga lica koja su angažovana kao članovi stručnih timova, neće vršiti svoje dužnosti i poslove, odnosno koristiti ovlaštenja svog položaja u cilju ostvarivanja svojih ličnih, grupnih i svih drugih interesa, te trebaju izbjegavati svaki oblik ponašanja koji bi mogao da dovede do davanja prednosti privatnim interesima nad interesima UPKP FBiH, odnosno nije dozvoljeno da postoje suprotni interesi, odnosno rivalitet između ovih lica i UPKP FBiH.

2. Načelo stručne sposobnosti i savjesnog postupanja

Član 5.

Poslovi i aktivnosti u UPKP FBiH moraju se obavljati savjesno, stručno, nepristrasno i uz dužnu pažnju, te pri tome poštivati sve zakonske propise i druga odgovarajuća pravna akta.

3. Načelo zaštite i pravilne upotrebe imovine UPKP FBiH

Član 6.

Članovi organa upravljanja, zaposleni i sva druga lica koja učestvuju u radu UPKP FBiH uz mogućnost da raspolažu imovinom, obavezni su u ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti podsticati na odgovorno korištenje i kontrolu imovine i resursa.

Imovinom se raspolaže i može se koristiti u skladu sa Statutom, datim ovlaštenjima, te u opravdane poslovne svrhe radi obavljanja funkcije UPKP FBiH.

4. Načelo povjerljivosti

Član 7.

Članovi organa upravljanja, zaposleni i sva druga lica koja učestvuju u radu UPKP FBiH su obavezna da poštuju povjerljivost podataka do kojih dolaze u ispunjavanju svojih zadataka u skladu sa Statutom UPKP FBiH.

Dužnost čuvanja poslovne tajne vrijedi i poslije prestanka angažmana u UPKP FBiH po bilo kom osnovu.

5. Načelo usklađenosti sa zakonom, pravilima i propisima

Član 8.

Rad UPKP FBiH je zasnovan na potpunom poštovanju svih važećih zakonskih propisa, Statuta i drugih akata relevantnih za rad UPKP FBiH.

Upravni i Nadzorni odbor su dužni da se aktivno uključe radi pravilne primjene važećih propisa i učestvuju u kontroli provođenja važećih zakona, Statuta, odluka i drugih propisa.

6. Načelo podsticanja prijavljivanja nezakonitog i neetičkog ponašanja

Član 9.

Poželjno je da se u UPKP FBiH aktivno unapređuje etičko ponašanje i da se sva lica podstiču na prijavljivanje dokaza o nezakonitom ili neetičkom ponašanju.

U ispunjavanju obaveza iz ovog kodeksa, može se pojaviti etička dvojba i to kada neko nije siguran koje je ponašanje etičko. U tim slučajevima može se pisanim putem obratiti Predsjedniku UO UPKP FBiH ili UO UPKP FBiH da se o tome zauzme stav.

7. Načelo obaveznog postupanja po odredbama kodeksa

Član 10.

Od svih lica očekuje se da djeluju i postupaju u skladu sa Etičkim kodeksom.

Dodatna pojašnjenja i tumačenja kodeksa daje Upravni odbor UPKP.

Pravila etičkog kodeksa su obavezna za sve i ne postoji mogućnost odricanja.

Član 11.

Etička poslovna kultura treba biti prihvaćena od svih i treba biti utkana na podsticanje etičkog ponašanja u UPKP FBiH i svim segmentima u kojima djeluje UPKP FBiH.

Član 12.

Sa sadržajem Etičkog kodeksa moraju biti upoznata sva lica na koja se odnosi etički kodeks; zaposleni, članovi organa upravljanja: članovi Upravnog odbora, Nadzornog odbora, lica koja su angažovana kao članovi Stručnih timova i Radnih grupa, jer isti predstavlja osnov za razumijevanje zajedničkih i bitnih obaveza i odgovornosti povezanih sa radom UPKP FBiH, kao i za rješavanje pravnih i moralnih dilema.

III. PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

1. Svrha pravila ponašanja

Član 13.

Svrha ovih pravila je je da uputi zaposlene i sve koji sudjeluju u radu UPKP FBiH kako da svoje ponašanje prilagode poslovnom okruženju, uz dosljednu primjenu zakonskih propisa i svih drugih akata, a sve u skladu sa moralnim i profesionalnim normama i opšteprihvaćenim vrijednostima.

Na osnovu ponašanja pojedinca donose se generalno zaključci o određenom subjektu, a poslovno ponašanje utiče i na ukupnu poslovnu atmosferu i zato odnos i ponašanje pojedinca nije privatna stvar nego predstavlja i ličnu i profesionalnu obavezu svih učesnika ovog procesa.

2. Cilj pravila poslovnog ponašanja

Član 14.

Cilj uspostavljanja pravila poslovnog ponašanja je da utvrdi standarde i pravila ponašanja, korektan i profesionalan odnos svih koji učestvuju u radu UPKP FBiH, a u vezi sa ispunjavanjem obaveza vezanih za ispunjavanje zadatih programskih ciljeva, misije i vizije UPKP FBiH.

3. Očuvanje ugleda UPKP FBiH

Član 15.

U svakoj prilici, svaki zaposleni ili drugi učesnik u radu UPKP FBiH treba voditi računa da on predstavlja UPKP FBiH, uz izraženu lojalnost koja se u poslovnom okruženju izuzetno poštuje. U svakodnevnoj poslovnoj komunikaciji nije poželjno da se o svojim pretpostavljenim, kolegama i saradnicima, izražava negativno.

U svim prilikama treba istupati pozitivno i promovirati značaj i ugled UPKP FBiH, te naglašavati njegove afirmativne strane.

4. Poslovna komunikacija

Član 16.

Kultura poslovnog komuniciranja podrazumijeva jasnu komunikaciju i uvažavanje sagovornika, kao i korištenje razumljive terminologije. Ovo podrazumijeva izražavanje bez upotrebe psovki i povišenog tona. Razgraničenje poslovnosti i radne atmosfere od familijarnosti i opuštenosti sastavni je dio kulture poslovnog komuniciranja, bez obzira na to da li se radi o usmenoj komunikaciji, telefonskom razgovoru ili pisanju e-mailova i pisama. Prisustvo poslovnog saradnika, klijenta, odnosno treće osobe nalaže prekid svakog razgovora koji se vodi među kolegama bez obzira da li je razgovor privatne ili poslovne prirode. Ovo podrazumijeva i to da se nesporazumi među kolegama nikada ne razjašnjavaju pred poslovnim partnerima i trećim licima.

Bez obzira na formu korespondencije, strogo je zabranjeno slanje sadržaja koji neovlašteno otkriva ili publikuje povjerljive informacije o UPKP FBiH kao i sadržaja u kojima se lični stavovi predstavljaju kao zvanični stavovi UPKP FBiH.

Svako davanje informacija javnosti od strane zaposlenih ili ostalih sudionika u radu UPKP FBiH, izvan ovlaštenja (npr. istupanje u medijima i sl.), samoinicijativno zastupanje i predstavljanje UPKP FBiH, a što može dovesti do smanjenja ugleda UPKP FBiH i nastanka materijalne štete, predstavlja povredu Etičkog kodeksa i Pravila poslovnog ponašanja.

5. Komunikacija zaposlenih u UPKP FBiH

Član 17.

Zaposleni u UPKP FBiH su obavezni da se s poštovanjem odnose jedni prema drugima, kao i prema pretpostavljenima. Dužni su da ostvare potrebnu međusobnu saradnju, da pospješuju profesionalne odnose i radnu atmosferu i da izbjegavaju radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled UPKP FBiH.

6. Komunikacija putem telefona

Član 18.

Prvi utisak o nekom radnom okruženju i društvenom subjektu stiže se u komunikaciji putem telefona. Zbog toga je veoma važno da komunikacija bude koncizna i jasna uz uvažavanje sagovornika i pružanje svih potrebnih informacija u skladu sa poslovnom politikom UPKP FBiH.

7. Sastanci

Član 19.

Sastanci trebaju jasno definisati cilj sastanka uz prethodno dostavljanje pisanog poziva sa dnevnim redom i eventualno pratećim materijalom. Cilj sastanka opredjeljuje i krug ljudi koji se pozivaju i koji mu prisustvuju. Odluku o tome ko prisustvuje poslovnim sastancima, donosi Predsjednik UO UPKP FBiH, odnosno lice ovlašteno za održavanje nekog sastanka, tj. organizator sastanka. U poslovni sastanak uvijek treba uključiti najkompetentniju osobu (ili više) iz pojedinih oblasti prema nivou znanja koja su za taj sastanak potrebni. Na sastancima se treba držati teme sastanka i ne praviti digresije, odnosno ne pričati o temama koje nemaju direktne veze sa temom sastanka. Ukoliko stranka to radi, mora se imati razumijevanja za to, ukoliko je to u interesu rada UPKP FBiH, ali diskretno se treba potruditi da se razgovor vrati na poslovni nivo. Učesnike sastanka za koje se procjeni da samo troše svoje i naše vrijeme, na kulturan, ali i jasan način treba spriječiti u tome.

Konstruktivne kritike treba iznijeti na sastanku, ili ih zadržati za svoju kancelariju, ali ne ogovarati druge, ne iznositi intrige, poslovne probleme, nedostatke svojih saradnika van UPKP FBiH, jer time se ne ugrožava samo njegov imidž, već i lični ugled.

8. Pravila ponašanja zaposlenih - radna disciplina

Član 20.

Zaposleni u UPKP FBiH su dužni da na posao dolaze na vrijeme, da racionalno koriste radno vrijeme, da se pridržavaju zadatih rokova, da posao uvijek obavljaju na najbolji mogući način i da prilikom obavljanja poslova slijede uputstva i utvrđene procedure. Svi zaposleni su dužni da u obavljanju poslova postupaju profesionalno, odgovorno, marljivo i istrajno, nastojeći da sve teškoće na radu i u vezi sa radom riješe na odgovarajući način, koji je u skladu sa postupcima utvrđenim za tu vrstu posla. Svi zaposleni imaju tačno definisane obaveze, odgovornosti i ovlaštenja Statutom UPKP FBiH i nalogima neposrednog rukovodilaca. Od zaposlenih se očekuje profesionalna komunikacija neophodna za obavljanje posla.

Prioritet su svakako dobri odnosi sa saradnicima, poslovnim partnerima i članicama UPKP FBiH i svim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Komunikacija mora biti jasna i efikasna, a podaci koji se iznose precizni i istiniti. Destruktivna ponašanja, svi oblici fizičkog i emocionalnog pritiska u radnom okruženju najstrožije su zabranjeni jer ugrožavaju sigurnost, integritet i dostojanstvo zaposlenih, a posljedice mogu imati trajni negativan učinak na pojedinca i njegovu porodicu, kao i neposredno radno okruženje. Prijetnje, vulgarno izražavanje, ispadi bijesa, vrijeđanje i omalovažavanje, verbalni i fizički napadi, bilo kakva nasilnička ponašanja, čine radno okruženje neodgovarajućim za kvalitetan rad i ozbiljno ugrožavaju međuljudske odnose.

Svako nasilno ponašanje se mora prijaviti, radi preduzimanja adekvatnih mjera na njegovom suzbijanju i sankcionisanju počinioca.

9. Zaštita privatnosti

Član 21.

Zaposleni i svi drugi koji imaju pristup ličnim podacima u svom djelovanju unutar UPKP FBiH, ne smiju iznositi lične podatke iz evidencija koje se vode o drugom zaposlenom ili nekom drugom licu, izuzev u zakonom predviđenim slučajevima.

10. Standardi odijevanja na radu

Član 22.

Odjeća treba da bude primjerena, odnosno u skladu sa pravilima uređenog poslovnog okruženja.

IV. OSTALE ODREDBE

Član 23.

Odstupanje od odredbi Etičkog kodeksa i pravila poslovnog ponašanja, kao izmjene i dopune istih nisu dozvoljene.

Svako kršenje odredbi Etičkog kodeksa i pravila poslovnog ponašanja rezultirati će obaveznim preduzimanjem adekvatnih mjera na njegovom suzbijanju i sankcionisanju počinioca.

Član 24.

Etički kodeks i pravila poslovnog ponašanja stupaju na snagu i primjenjuju se danom donošenja.

Sarajevo, 2021. godina

Predsjednik Upravnog odbora UPKP FBiH

Selim Babić, dipl.ing.građ.

Jadranska bb/2, 71000 Sarajevo

upkp@bih.net.ba

+387 33 217 419

